

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 22 lipca 2020 r.,
sprawy **P. M. , T. Z. i M. B.**
skazanych z art. 252 § 1 k.k. i art. 189 § 1 k.k.,
w przedmiocie dopuszczalności kasacji wniesionej przez prokuratora na niekorzyść
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 9 października 2019 r., sygn. akt II AKa (...),
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w G.
z dnia 27 czerwca 2018 r., sygn. akt IV K (...)
na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. i art. 523 § 3 k.p.k.
w zw. z art. 429 in fine k.p.k.

p o s t a n o w i ł

1. **kasację pozostawić bez rozpoznania,**
2. **obciążyć Skarb Państwa kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G., wyrokiem z dnia 27 czerwca 2018 r., uznał oskarżonych P. M. , T. Z. i M. B. za winnych popełnienia czynu z art. 252 § 1 k.k. i za to skazał ich na kary: P. M. i T. Z. – po 3 lata pozbawienia wolności oraz po 200 stawek dziennych w wysokości po 10 zł każda; M. B. – 2 lata pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby oraz 100 stawek dziennych grzywny po 10 zł każda.

Na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońców oskarżonych, Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 9 października 2019r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- zmienił opis czynu przypisanego oskarżonym P. M. i T. Z. i za popełnienie przestępstwa z art. 252 § 1 k.k. na podstawie tego przepisu i art. 33 § 1, 2 i 3 k.k., przy zastosowaniu art. 60 § 2 i § 6 pkt 2 k.k. skazał ich na kary po 2 lata pozbawienia wolności i kary grzywny po 200 stawek dziennych po 10 zł każda (pkt I ppkt 1);

- zmienił opis i kwalifikację prawną czynu przypisanego oskarżonej M. B. , uznając ją za winną popełnienia przestępstwa z art. 189 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu skazał na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt I ppkt 2) oraz na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonej karę 100 stawek dziennych grzywny po 10 zł każda (pkt I ppkt 4). W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od powyższego wyroku złożył prokurator. Zaskarżył go w części dotyczącej orzeczenia o zastosowaniu instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary na niekorzyść skazanych P. M. i T. Z. oraz w części orzeczenia o winie skazanej M. B. i zarzucił:

- „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 60 § 2 i § 6 pkt 2 k.k. w zw. z art. 53 k.k., polegające na błędnym uznaniu, że skazani P. M. i T. Z. , dopuścili się przepisanego im przestępstwa w warunkach uzasadniających zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary, a to z uwagi na okoliczność, iż od czasu popełnienia przypisanych w/w czynów upłynęło 5 lat, w czasie których skazani przestrzegali porządku prawnego, zaś uprzednie skazania uległy zatarciu, podczas gdy analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wskazuje, iż w przedmiotowej sprawie nie zachodzą *szczególnie uzasadnione wypadki* przemawiające za wymierzeniem kary poniżej dolnego ustawowego zagrożenia, zaś okoliczności popełnienia przestępstwa, jak również prawidłowa ocena ogółu przesłanek wymiaru kary wynikających z treści art. 53 k.k., do którego Sąd II instancji się nie zastosował, przemawiają za słusznością orzeczenia kary bez zastosowania nadzwyczajnego

jej złagodzenia,

w wymiarze wnioskowanym przez prokuratora, tj. kary 6 lat pozbawienia wolności wobec P. M. i 5 lat pozbawienia wolności wobec T. Z. ,

- rażącą obrazę przepisów postępowania, tj. art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., która miała wpływ na treść orzeczenia, poprzez uznanie, iż zachowanie oskarżonej M. B. wypełniło znamiona przestępstwa z art. 189 § 1 k.k., podczas gdy prawidłowa ocena ujawnionego w toku postępowania materiału dowodowego wskazuje, iż w/w zrealizowała znamiona przestępstwa z art. 252 § 1 k.k., bowiem miała świadomość, iż skazani P. M. i T. Z. , z którymi działała wspólnie i w porozumieniu, pozbawili wolności pokrzywdzoną M. S. celem zmuszenia jej do określonego zachowania - zwrotu pieniędzy z kasy punktu „H. w S. ”.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części (pkt I ppkt 1 i 2) i w tym zakresie o przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania.

Zarządzeniem z dnia 16 stycznia 2020 r., Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) przyjął kasację prokuratora na podstawie art. 530 § 1 k.p.k., jako odpowiadającą warunkom formalnym. Została ona przedstawiona do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W sprawie zaistniała potrzeba rozstrzygnięcia z urzędu, czy wniesiona kasacja była dopuszczalna i w związku z tym, czy została prawidłowo przyjęta.

Zgodnie z art. 523 § 3 k.p.k., kasację na niekorzyść można wnieść jedynie w razie uniewinnienia oskarżonego albo umorzenia postępowania. *A contrario*, nie jest dopuszczalne wniesienie kasacji na niekorzyść, gdy osoba, której dotyczy kasacja, została prawomocnie skazana. Jednocześnie ustawodawca wskazuje w § 4 tego przepisu, że ograniczenia przewidziane w § 3 nie dotyczą kasacji wniesionej z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. (bezwzględne przyczyny odwoławcze) lub przez tzw. podmiot szczególnie wymieniony w art. 521 k.p.k. (Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich, a także Rzecznik Praw Dziecka, jeżeli przez wydanie orzeczenia doszło do naruszenia praw dziecka). Oznacza to, że strony mogą składać kasację na niekorzyść także od wyroku skazującego skazanego, pod warunkiem jednak, że znajdzie się w niej sformułowanie wskazujące wprost na uchybienie wymienione w

art. 439 § 1 k.p.k. Brak wyraźnego wskazania takiego zapisu w kasacji oznacza konieczność uznania jej za niedopuszczalną (zob. postanowienie Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2010 r., sygn. II KK 202/10; z dnia 14 marca 2019 r., sygn. V KK 61/19).

W niniejszej sprawie, jak wskazano wyżej, P. M. , T. Z. i M. B. , tak w pierwszej, jak i w drugiej instancji – po rozpoznaniu wniesionych apelacji – zostali skazani na kary pozbawienia wolności oraz kary grzywny.

Skoro nie zostali oni uniewinnieni, ani nie umorzono wobec nich postępowania, przepis art. 523 § 3 k.p.k. nie dawał prokuratorowi podstaw do wniesienia kasacji na niekorzyść skazanych opartej wyłącznie na zarzutach naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego (w kasacji nie podniesiono uchybienia określonego w art. 439 k.p.k.).

Wobec tego wniesiona kasacja, jako niedopuszczalna z mocy ustawy nie powinna zostać przyjęta przez Sąd Apelacyjny w (...) w toku postępowania okołokasacyjnego.

Ponieważ została ona jednak przyjęta i przedstawiona do rozpoznania, Sąd Najwyższy postanowił na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. i art. 523 § 3 k.p.k. w zw. z art. 429 in fine k.p.k. pozostawić ją bez rozpoznania.

Dlatego orzeczono jak w postanowieniu, przy czym o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 637 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k., obciążając nimi Skarb Państwa.